

บทที่ 4

ข้อมูลพื้นฐานของตำบลห้วยเขย่ง

4.1 ข้อมูลพื้นฐานตำบลห้วยเขย่ง

ข้อมูลพื้นฐานของตำบลห้วยเขย่งประกอบด้วยลักษณะทางกายภาพ โครงสร้างทางประชากร ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และประวัติความเป็นมาของการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 ลักษณะทางกายภาพ

ตำบลห้วยเขย่งตั้งอยู่ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ $14^{\circ} 32' 00''$ - $14^{\circ} 47' 30''$ เหนือ และเส้นแวงที่ $98^{\circ} 28' 12''$ - $98^{\circ} 39' 00''$ ตะวันออก ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลห้วยเขย่ง และบางส่วนของตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีอาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลปิล็อก
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลหินลาด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลท่าขนุน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ แนวเขาห้วยเขย่งและเขานิชาในท้องที่ตำบลห้วยเขย่ง

พื้นที่ตำบลห้วยเขย่งทางด้านทิศตะวันออกมีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขา มีลักษณะเป็นภูเขาหินปูนทอดตลอดแนวจากด้านเหนือถึงด้านใต้ ประกอบด้วย เขาเขน เขาท่าขนุน เขาพุตอง และเขาทีปือ ทางด้านทิศตะวันตก จะเป็นภูเขาหินแกรนิตมีสภาพภูมิประเทศเป็นเนินเขา ลูกคลื่นลอนชันสลับลูกคลื่นลอนลาด ประกอบด้วย เขาห้วยเขย่ง เขานิชา

ลักษณะดังกล่าวทำให้ทิศทางการไหลของลำน้ำส่วนใหญ่ ประกอบด้วย ห้วยเขย่ง ห้วยทิม ห้วยประจำไม้ และห้วยบ้านไร่ ไหลจากทางทิศใต้ไปลงสู่อ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ์ (เขื่อนเขาแหลม) ทางทิศเหนือสามารถแบ่งพื้นที่ตามลุ่มน้ำย่อยตามหลักของการจัดการลุ่มน้ำ พบว่าพื้นที่โครงการโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่ง ประกอบด้วยพื้นที่ส่วนใหญ่ของลุ่มน้ำย่อยห้วยเขย่ง ลุ่มน้ำย่อยห้วยทิม และบางส่วนของลุ่มน้ำย่อยห้วยประจำไม้ และลุ่มน้ำย่อยห้วยบ้านไร่

ภูมิอากาศ

พื้นที่ตำบลห้วยเขย่งมีภูมิอากาศแบบมรสุมในเขตร้อน (Tropical monsoon climate) มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 26.6 องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายนเท่ากับ 29.6 องศาเซลเซียส และต่ำสุดในเดือนธันวาคมเท่ากับ 23.5 องศาเซลเซียส มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปี 81 เปอร์เซ็นต์ โดยมีความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในเดือนสิงหาคมเท่ากับ 90 เปอร์เซ็นต์ และต่ำสุดในเดือนมีนาคมเท่ากับ 68 เปอร์เซ็นต์

ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี 1,736.5 มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนสูงสุดในเดือนสิงหาคมเท่ากับ 329.5 มิลลิเมตร และต่ำสุดในเดือนธันวาคมเท่ากับ 2.9 มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนใช้จากการคำนวณโดยโปรแกรม CROPWAT มีปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี 1,053.2 มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนสูงสุดในเดือนสิงหาคมเท่ากับ 158.0 มิลลิเมตร และต่ำสุด ในเดือนธันวาคมเท่ากับ 2.9 มิลลิเมตร

แหล่งน้ำ

พื้นที่ตำบลห้วยเขย่งมีทิศทางการไหลของลำน้ำต่าง ๆ ส่วนใหญ่ไหลจากทิศใต้ลงสู่พื้นที่ราบทางทิศเหนือบริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ์ ซึ่งมีระดับความสูงประมาณ 170 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยลักษณะของกลุ่มน้ำที่พบเป็นแบบ Dendrites ลำน้ำในพื้นที่มีน้ำไหลตลอดปี ได้แก่ ห้วยเขย่ง ห้วยบ้านไร่ ห้วยประจำไม้ ห้วยปากคอก และห้วยทีคือ ส่วนลำน้ำที่มีน้ำไหลเฉพาะช่วงฤดูฝน ได้แก่ ห้วยเกริงตะโก ห้วยทิม ห้วยทิโพสะทอล่า และห้วยทิพมอ

ป่าไม้

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนทอดตัวตามแนวเหนือใต้ เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาตะนาวศรี มีพื้นที่ราบลุ่มเป็นจำนวนน้อย มีพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายและสถานภาพของทรัพยากรป่าไม้ ดังนี้

1) พื้นที่ป่าไม้

มีการดำเนินการประกาศและเตรียมการประกาศเป็นเขตพื้นที่ป่าไม้โดยกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังนี้

1.1) ป่าสงวนแห่งชาติ

ป่าห้วยเขย่ง อยู่บริเวณตอนกลางไปจนถึงตอนล่างของพื้นที่ มีเนื้อที่ประมาณ 139,405 ไร่ หรือร้อยละ 77.24 ของพื้นที่ ประกอบด้วย 2 เขต คือ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) มีเนื้อที่ประมาณ 81,739 ไร่ หรือร้อยละ 45.29 ของพื้นที่ และเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) มีเนื้อที่ประมาณ 57,666 ไร่ หรือร้อยละ 31.95 ของพื้นที่ โดยพื้นที่โซน C จะพบได้บริเวณโดยรอบของขอบเขตพื้นที่ดำเนินการศึกษา และพื้นที่โซน E จะพบได้บริเวณตอนกลางของพื้นที่ดำเนินการศึกษา ในพื้นที่ป่าห้วยเขย่งได้มีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม เขตเตรียมการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ และพื้นที่จัดสรรของการไฟฟ้า มีเนื้อที่รวมประมาณ 96,320 ไร่ หรือร้อยละ 53.37 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา ดังนั้น จึงเหลือพื้นที่ป่าห้วยเขย่ง ในพื้นที่ดำเนินการศึกษา ประมาณ 43,085 ไร่ หรือร้อยละ 23.87 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา โดยแบ่งเป็นพื้นที่โซน C ประมาณ 15,768 ไร่ หรือร้อยละ 8.74 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา และพื้นที่โซน E ประมาณ 27,317 ไร่ หรือร้อยละ 15.13 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา

ป่าเขาช้างเผือก อยู่บริเวณตอนเหนือของพื้นที่ดำเนินการศึกษา มีเนื้อที่ประมาณ 41,060 ไร่ หรือร้อยละ 22.75 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย 2 เขต คือ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (โซน C) มีเนื้อที่ประมาณ 18,574 ไร่ หรือร้อยละ 10.29 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา และเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) มีเนื้อที่ประมาณ 22,486 ไร่ หรือร้อยละ 12.46 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา โดยพื้นที่โซน C จะพบได้บริเวณโดยรอบทางด้านเหนือของพื้นที่ดำเนินการศึกษา และพื้นที่โซน E จะพบได้บริเวณตอนกลางทางด้านเหนือของพื้นที่ดำเนินการศึกษา ในพื้นที่ป่าเขาช้างเผือกได้มีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม เขตเตรียมการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ มีเนื้อที่ประมาณ 14,003 ไร่ หรือร้อยละ 7.76 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา ดังนั้นจึงเหลือพื้นที่ป่าเขาช้างเผือกในพื้นที่ดำเนินการศึกษาประมาณ 27,057 ไร่ หรือร้อยละ 14.99 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา โดยแบ่งเป็นพื้นที่โซน C ประมาณ 6,675 ไร่ หรือร้อยละ 3.70 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา และพื้นที่โซน E ประมาณ 20,382 ไร่ หรือร้อยละ 11.29 ของพื้นที่ดำเนินการศึกษา

1.2) อุทยานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติเขาแหลม เป็น 1 ในจำนวน 5 แห่งของโครงการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติเพื่อการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ วันที่ 5 ธันวาคม 2530 เนื้อที่ประมาณ 1,497 ตารางกิโลเมตร หรือ 935,625 ไร่ เป็นอุทยาน

แห่งชาติลำดับที่ 67 ของประเทศ สภาพพื้นที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนก่อให้เกิดลำน้ำที่สำคัญหลายสายที่ไหลลงสู่แม่น้ำแควน้อยและอ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ์

เขตเตรียมการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ซ้อนทับเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยเขย่งและป่าเขาช้างเผือก ในเขตท้องที่อำเภอทองผาภูมิและอำเภอสงขลาบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 700,000 ไร่ ซึ่งคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติมีมติเห็นชอบ ให้ดำเนินการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2543 แต่ยังคงอยู่ในระหว่างการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.3) สวนป่า มีหน่วยงานที่เข้ามาดำเนินการปลูกสร้างสวนป่า 2 หน่วยงาน ดังนี้
กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้ดำเนินการโครงการปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยเขย่ง และโครงการปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติป่าช้างเผือก มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 ชนิดไม้ที่ปลูก ได้แก่ สัก แดง ยมหอม ประดู่ ตะแบก และหวาย

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ได้ดำเนินการปลูกป่าของสวนป่าทองผาภูมิ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยเขย่ง ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นสวนป่าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ปลูกทดแทนตามเงื่อนไขสัมปทานระยะยาวขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ โดยนำเงินค่าปลูกและค่าบำรุงรักษาจากไม้ที่ทำการออกมามีดำเนินการปลูกสร้างสวนป่า ตามอัตราค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าต่อไร่ตามที่กรมป่าไม้กำหนด ซึ่งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการปลูกสร้างสวนป่า เมื่อ พ.ศ. 2521 โดยเริ่มดำเนินการปลูกป่าจนถึงปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่สามารถขยายพื้นที่สวนป่าได้ ชนิดไม้ที่ปลูก ได้แก่ สัก ยางพารา ยูคาลิปตัส กระถินเทพา เลี่ยน ช้อ ประดู่ แดง ตะเคียนทอง และยางนา เป็นต้น

2) สถานภาพของทรัพยากรป่าไม้

สภาพโดยทั่วไปเป็นป่าเบญจพรรณ มีไม้ชนิดต่าง ๆ ขึ้นอย่างหนาแน่น มีเรือนยอดที่บาง บริเวณพื้นที่ที่มีความชื้นสูง เช่น บริเวณริมลำห้วยหรือตามร่องห้วย จะมีต้นไม้ขึ้นหนาแน่นเป็นพิเศษ มีสภาพคล้ายป่าดงดิบ ชนิดไม้ที่พบ ได้แก่ อินทรีชิต แคนยอคำ แดง สมอพิเภก สะเทิบ กาสามปึก เปล้าใหญ่ ทย หว่า ลูกดิ่ง พืชพื้นล่าง ได้แก่ ลูกไม้ของไม้ชั้นบน เตาร้าง เข็มป่า ชะอม เหมือดโหล เป็นต้น นอกจากนี้พื้นที่ป่าเบญจพรรณแล้วยังมีพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมซึ่งจะรวมถึงพื้นที่ที่ถูกบุกรุก

ทำลายเปลี่ยนเป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ดังกล่าวอยู่รอบๆ อ่างเก็บน้ำ ภายหลังถูกปล่อยทิ้งไว้ให้กรร้างมีหญ้ารกไม้ต่างๆ และไม้ขึ้นทดแทน ชนิดไม้ที่พบ เช่น เปล้าใหญ่ หว่า อูโลก คอแลน เป็นต้น

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีปี พ.ศ. 2547 เนื้อที่รวม 180,465 ไร่ มีลักษณะรูปแบบการใช้ที่ดินแบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ประมาณ 3,112 ไร่ หรือร้อยละ 1.74 ของพื้นที่ทั้งหมด
2. พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ประมาณ 27,741 ไร่ หรือร้อยละ 15.40 ของพื้นที่ทั้งหมด
3. พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ประมาณ 126,774 ไร่ หรือร้อยละ 70.25 ของพื้นที่ทั้งหมด
4. พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 20,409 ไร่ หรือร้อยละ 11.31 ของพื้นที่ทั้งหมด
5. พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ประมาณ 2,429 ไร่ หรือร้อยละ 1.34 ของพื้นที่ทั้งหมด

การถือครองที่ดิน

การที่ประชากรในพื้นที่โครงการหมู่บ้านพัฒนาการเกษตรส่วนใหญ่เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนวชิราลงกรณ์ พื้นที่ที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินได้รับการจัดสรรจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งวัตถุประสงค์ที่จัดสรรที่ดินให้แก่ประชากรก็เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นที่ทำกินให้แก่ลูกหลานต่อไปในอนาคต แต่จากการสอบถามผู้นำชุมชนในพื้นที่ พบว่า ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินเดิมไปเป็นจำนวนมาก ซึ่งทุกหมู่บ้านมีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองที่ดิน โดยหมู่บ้านที่มีการเปลี่ยนมือผู้ถือครองที่ดินเกินครึ่งหนึ่งของผู้ถือครองที่ดินเดิม ได้แก่ บ้านท่ามะเดื่อ บ้านปากลำปี่ลือก บ้านห้วยเขย่ง บ้านไร่ป่า บ้านวังน้ำเขียว (หมู่ที่ 6) และบ้านเตาถ่าน ลักษณะการเปลี่ยนมือผู้ถือครองที่ดินเกือบทุกหมู่บ้านเป็นการเปลี่ยนมือโดยการซื้อขายมือเปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในที่ดินแต่อย่างใดมีเพียงใบ ภบท.5 เท่านั้น ยกเว้นบ้านห้วยปากคอก บางส่วนที่มีการซื้อขายโดยมีเอกสารสิทธิ์ สำหรับเจ้าของผู้ถือครองที่ดินจากการเปลี่ยนมือไป ส่วนหนึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ แต่อีกส่วนหนึ่งอาศัยอยู่นอกพื้นที่ ลักษณะการใช้ที่ดินของเจ้าของที่ดินที่ถือครองที่ดินจากการเปลี่ยนมือส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อทำการเกษตร โดยเฉพาะบ้านปากลำปี่ลือก บ้านห้วยเขย่ง บ้านประจำไม้ บ้านไร่ป่า และบ้านไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำเกษตรทั้งหมด นอกจากนี้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่แตกต่างกันไปแล้วแต่วัตถุประสงค์ของแต่ละคน กล่าวคือ บางส่วนใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำ รีสอร์ท ได้แก่ บางส่วนของเจ้าของที่ดินบ้านท่ามะเดื่อและบ้านห้วยปากคอก ผู้ที่ซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร ได้แก่ บางส่วนของเจ้าของที่ดินบ้านท่า

มะเตื่อ ซื่อเพื่อทำบ้านพักผ่อนได้แก่ บางส่วนของเจ้าของที่ดินบ้านเตาถ่าน และบ้านวังน้ำเขียว (หมู่ที่ 7) แต่ยังมีอีกส่วนหนึ่งที่ซื้อที่ดินไว้แต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไรเลย โดยทิ้งว่างไว้เฉยๆ ได้แก่ เจ้าของที่ดินบ้านรวมใจทั้งหมด บางส่วนของเจ้าของที่ดินบ้านวังน้ำเขียว (หมู่ที่ 6) และบ้านเตาถ่าน

การคมนาคม

1. โดยรถยนต์ส่วนตัว

ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ถึงตัวเมืองกาญจนบุรี ระยะทางประมาณ 123 กิโลเมตร จากตัวเมืองกาญจนบุรี ใช้ทางหลวงหมายเลข 323 สายกาญจนบุรี – ทองผาภูมิ ถึงตลาดอำเภอทองผาภูมิระยะทางประมาณ 141 กิโลเมตร จากตัวอำเภอทองผาภูมิ ใช้เส้นทางหมายเลข 3272 สายทองผาภูมิ – บ้านไร่-ปีลือก เป็นเส้นทางลาดยางตลอดสาย

2. โดยรถยนต์โดยสารประจำทาง

ขึ้นรถจากสถานีขนส่งสายใต้ลงที่สถานีขนส่งจังหวัดกาญจนบุรีและต่อรถประจำทางสายกาญจนบุรี – ทองผาภูมิ ลงที่ตลาดอำเภอทองผาภูมิ จากนั้นต่อรถประจำทางสายทองผาภูมิ – บ้านไร่-ปีลือก ก็จะถึงตำบลห้วยเขย่ง

โครงสร้างพื้นฐาน

- ก. ไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอทองผาภูมิเป็นผู้ให้บริการด้านไฟฟ้า ซึ่งมีการให้บริการครบ 100 เปอร์เซ็นต์เกือบทุกหมู่บ้าน ยกเว้น บ้านห้วยปากคอก ที่มีไฟฟ้าใช้ประมาณร้อยละ 80.00
- ข. น้ำ การประปา ในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่งมีบริการน้ำประปาหมู่บ้านใช้ในทุกหมู่บ้าน โดยมีจำนวนครัวเรือนที่ใช้น้ำประปาหมู่บ้าน ร้อยละ 95.29 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด (ข้อมูล กชช. 2ค. ปี 2546)
- ค. โทรศัพท์ มีบริการโทรศัพท์สาธารณะใช้ในหมู่บ้านหลักครบทุกหมู่บ้านส่วนกลุ่มบ้านย่อยที่ยังไม่มีโทรศัพท์สาธารณะมี 2 กลุ่มบ้าน คือ บ้านวังน้ำเขียว หมู่ที่ 6 และบ้านวังน้ำเขียว หมู่ที่ 7

4.1.2 โครงสร้างทางประชากร

จำนวนประชากร

ตำบลห้วยเขย่ง มีประชาชนทั้งหมด 5,303 คน แยกเป็นชาย 2,795 คน หญิง 2,508 คน

จำนวนครัวเรือน 3,102 ครัวเรือน

การศึกษา

สถานบริการด้านการศึกษา ในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง มีสถานบริการด้านการศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ดังนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 3 แห่ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 8 โรงเรียน และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน (โรงเรียนบ้านไร่และโรงเรียนสมาคมป่าไม้แห่งประเทศไทยอุทิศ เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ถึง ระดับมัธยมศึกษา)

4.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

อาชีพหลักและอาชีพรองของประชากร

อาชีพหลักของประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งพื้นที่ทำการเกษตรของประชากรหมู่ที่ 1 ถึง หมู่ที่ 5 และ หมู่ที่ 8 เป็นพื้นที่ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจัดสรรให้กับประชากรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนวชิราลงกรณ์ ส่วนหมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 7 เป็นหมู่บ้านดั้งเดิมในพื้นที่ พืชที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก ได้แก่ ข้าว ข้าวไร่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง มีพื้นที่บางส่วนที่ใช้ในการปลูกไม้ยืนต้น ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ฝรั่ง และพื้นที่บางส่วนปลูกไม้ผล เช่น เงาะ ส้มเขียวหวาน มะม่วงหิมพานต์ ส้มโอ เป็นต้น

ผลผลิตทางการเกษตร

พืชที่ราษฎรปลูกส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก ได้แก่ ข้าว ข้าวไร่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง มีพื้นที่บางส่วนที่ใช้ในการปลูกไม้ยืนต้น ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ฝรั่ง และพื้นที่บางส่วนปลูกไม้ผล เช่น เงาะ ส้มเขียวหวาน มะม่วงหิมพานต์ ส้มโอ เป็นต้น

ประเพณีทางศาสนาและวัฒนธรรม เนื่องจากพื้นที่ตำบลห้วยเขย่งเป็นตำบลที่ประกอบด้วยชนเผ่า 5 เผ่า ได้แก่ กะเหรี่ยง มอญ พม่า ลาว และคนเมืองจึงมีความหลากหลายในด้านประเพณีวัฒนธรรม ดังนี้

งานบุญปีใหม่ชนชาติกะเหรี่ยง เดือนธันวาคม-มกราคม ซึ่งตรงกับวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 2 ของทุกปี เป็นงานขอบคุณแม่โพสพ เรียกขวัญแม่โพสพ พร้อมทั้ง “งานกินข้าวใหม่” ซึ่งหมายถึงการเริ่มต้นข้าวชุดใหม่ที่ใส่ในยุ้งฉางสำหรับกินในปีถัดไป โดยในงานจะมีการเลี้ยงแกงกะเหรี่ยง เรียก “ตักกะเปาะ” ที่ใช้หอยแม่น้ำในการปรุง จะมีการร้องเพลง ดิดพิณ รำวง และเล่นกีฬาพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยง

งานบุญกวนข้าว “ยาสุ” มีการจัดงานบุญในวันที่ 15 ค่ำ เดือน 3 ของเดือนกุมภาพันธ์ เวลา 9 โมงเช้า โดยมีความเชื่อว่าข้าวยาสุเป็นอาหารทิพย์ เป็นการสะเดาะเคราะห์ต่อโชคชะตาให้ดีขึ้น

งานบุญ “ลาเขาชะ” (บายศรีสู่ขวัญ) เป็นพิธีเรียกขวัญให้กลับมาอยู่กับเนื้อกับตัว ผูกข้อมือสองข้างด้วยด้ายดิบ เพื่อให้ไม่ให้เจ็บป่วย จะทำกันในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 9

งานบุญเรือทองของพระศรีอาริยะ จัดในวันขึ้น 13 ค่ำ ถึงแรม 1 ค่ำ เดือน 10 โดยชาวบ้านจะสร้างเรือจำลองขึ้นมา ใส่อาหาร ของใช้ต่างๆ ลงไปในเรือ ตามความเชื่อที่จะได้ล่องเรือไปอยู่กับพระอาริยะ และได้ใช้ของที่ถวายเหล่านั้น

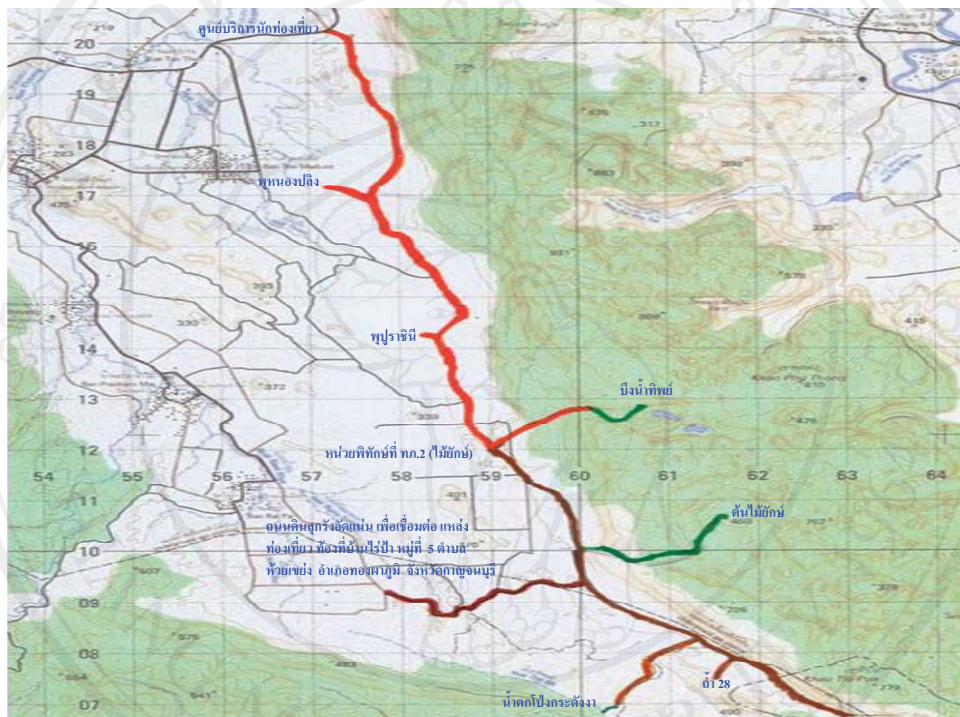
งานบุญประทีปโคมไฟ ซึ่งประเพณีนี้ไม่ได้ปฏิบัติกันมานานแล้ว ประเพณีนี้เชื่อกันว่าหลังจากช่วงออกพรรษาพระพุทธเจ้าจะเสด็จเทศนาธรรมแก่พระมารดาที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ จึงมีการประดิษฐ์โคมไฟเพื่อส่องสว่างให้พระพุทธเจ้าเสด็จไปยังดาวดึงส์ โดยจะมีการเวียนเทียนที่วัด 3 รอบ จุดเทียนตามพื้นดิน ได้ต้นไม้ กิ่งไม้ ปล่อยโคมลอย รับศีล 5 และสวดมนต์เย็น

ประเพณีสงกรานต์มอญ เป็นประเพณีงานสงกรานต์ของชนเผ่ามอญในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง ซึ่งตรงกับวันสงกรานต์ของคนไทย คือตรงกับวันที่ 13-16 เมษายน ของทุกปี โดย ก่อนวันงานชุมชนจะมีการเตรียมประเพณีบริเวณหน้าบ้านแต่ละหลัง เพื่อเตรียมพิธีต้อนรับนางสงกรานต์ และร่วมเตรียมทรายในพิธีแห่แสงเทียน และในวันที่ 13-15 เมษายน ชุมชนร่วมพิธีต้อนรับนางสงกรานต์ชุมชนมอญบ้านห้วยเขย่ง ร่วมจัดเตรียมพิธีทำบุญข้าวแช่ (โรงทานข้าวแช่มอญ) สำหรับต้อนรับผู้มาเยือน ด้วยข้าวแช่มอญ ขนมค่าน้ำ,ขนมต้มมอญ,สาकुมอญ และลอดช่องมอญ และมีการการเล่นสบ้า เทินหัว และป็นเสาน้ำมัน และการชกมวยมอญ

4.4 แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2534 เห็นชอบตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ฝ่ายเศรษฐกิจ ในการคุ้มครองพื้นที่เขตแดนไทย - สหภาพพม่า ให้เป็นป่าผืนใหญ่ผืนเดียวกัน เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นระบบนิเวศที่มั่นคงและเป็นแหล่งทรัพยากรพันธุกรรมพืชและสัตว์ที่อุดมสมบูรณ์ของประเทศตลอดไป โดยให้กรมป่าไม้ดำเนินการตามแผนการป้องกันและพัฒนาป่าอนุรักษ์ภาคตะวันตกในรูปแบบอุทยานแห่งชาติ และกรมป่าไม้ได้เริ่มสำรวจในเดือนตุลาคม 2536 โดยใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยเขย่งและป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาช้างเผือก ในท้องที่อำเภอทองผาภูมิและอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่สำรวจรวมประมาณ 1,120 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 700,000 ไร่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสลับซับซ้อนแนวเขาทางทิศเหนือ - ใต้ เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาตะนาวศรี โดยพื้นที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ยปานกลาง 100 – 1,249 เมตร จุดสูงสุดคือยอดเขาช้างเผือก ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,249 เมตร เป็นแหล่งต้นกำเนิดของแม่น้ำ และลำห้วยต่างๆ เช่น แม่น้ำบิคี่น้อย แม่น้ำบิคี่ใหญ่ ห้วยปี่ลือก ห้วยกือกระปรุ

ห้วยปากคอก แล้วไหลลงอ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำแควน้อย ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติมีความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศที่เป็นตัวแทนของประเทศ ตลอดจนคุณค่าด้านความสวยงามความโดดเด่นของทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย เป็นพื้นที่ทางธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ

รูปที่ 4.1 แผนที่แสดงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลห้วยเขียง
ที่มา : อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พุนาชัน

ตั้งอยู่ บ้านท่ามะเดื่อ หมู่ที่ 1 อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีและอยู่ในเขตขอใช้ประโยชน์ของสวนป่าทองผาภูมิ องค์การอุตสาหกรรม (ออป.) เป็นป่าพุน้ำจืด ที่เป็นแหล่งที่อยู่ของพุนาชัน ซึ่งถือว่าพุนาชันเป็นแหล่งพุนาชันที่ใหญ่ที่สุดในปัจจุบัน นับได้ว่าพุนาชัน เป็นสิ่งมหัศจรรย์หนึ่งในสามของตำบลห้วยเขียง

พุนาชัน ตั้งชื่อถวายพระเกียรติแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสเจริญพระชนมายุครบ 5 รอบ พุน้ำจืดมีสีส้มสวยงามขามีสีแดง โคนขากล้ามน้ำปิดกระดองสีขาว กระดองส่วนกลางมีสีน้ำเงิน ชาวบ้านเรียกว่า พุน้ำสามสี ชุมรูลอยู่ถูดูหนาวจะปิดปากภู ถูดฝนจะ

เปิดป่ากรูหาอาหารเป็นสิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก เช่น หอยปลา ไข่เดือน ฯลฯ จะผสมพันธุ์และออกลูกเดือนกันยายน พบบริเวณริมห้วยและพื้นที่พุ่ม อำเภอทองผาภูมิ และไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี แห่งเดียวในโลก เป็นสัตว์จำพวกไม่มีกระดูกสันหลังลำดับที่ 11 ออกตามความพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ปูราชนีค้นพบโดยนายสุพล ดวงพล เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2526 ที่บ้านน้ำโจน อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ต่อมาได้รับการตั้งชื่อโดยศาสตราจารย์ไพบุลย์ นัยเนตร ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อ พ.ศ. 2535 และเพื่อเป็นการถวายพระเกียรติแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสเจริญพระชนมายุครบ 5 รอบ ในพ.ศ.2535 ปูราชนีเป็นปูน้ำจืดที่มีสีส้มสวยงามสามารถจำแนกได้จากสีตามลำตัว คือ มีขาสีแดง โคนขาคล้ำหนึบและขอบกระดองมีสีขาวกระดองส่วนกลางมีสีม่วงปนสีน้ำเงิน ชาวบ้านเรียกว่า ปูสามสี หรือปูปามีกระดองยาว ประมาณ 5 – 7 เซนติเมตร

รูปที่ 4.2 พูปูราชนี

ที่มา : อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

รูปที่ 4.3 ปูราชินี
ที่มา : จากการศึกษา

พูนองปลิง

ตั้งอยู่ในเขตปกครองหมู่ที่ 1 (บ้านท่ามะเดื่อ) อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในเขตขอใช้ประโยชน์ของสวนป่าทองผาภูมิ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) เป็นป่าพุ่มน้ำจืดที่มีเนื้อที่ประมาณ 93 ไร่ ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงมาก ซึ่งนักวิจัยโครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (BRT) ได้ใช้พื้นที่นี้วิจัยได้พบพืชสัตว์ที่หลากหลาย และมีข้อมูลที่พร้อมนำเสนอ เพื่อการเรียนรู้ เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

รูปที่ 4.4 พุหนองปลิง

ที่มา : จากการศึกษา

บึงน้ำทิพย์

ตั้งอยู่ในป่าห้วยเขย่ง อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ มีลักษณะเป็นหลุมยุบขนาดใหญ่อยู่กลางหุบเขาบนเทือกเขาหินปูนบึงน้ำทิพย์มีอยู่ 2 บึงคือ “บึงพ่อกับบึงแม่”

บึงแม่ มีเนื้อที่ประมาณ 15 - 20 ไร่ มีน้ำขังอยู่ตลอดทั้งปี ความลึกของบึงประมาณ 15 เมตร น้ำในบึงจะใสแลดูเป็นสีเขียวมรกต ความใสของน้ำยามมองจากบนที่สูงเมื่อน้ำสะท้อนกับหน้าผาและต้นไม้จะมองเห็นได้ชัดเจน เสมือนดังภาพวาดของจิตรกรขนาดใหญ่ที่ประดับไว้กลางป่าสวยงามมาก การเดินทางข้ามบึงต้องล่องแพข้ามอย่างเดียวเพราะรอบๆบึงจะเป็นหน้าผา ไม่สามารถลัดเลาะไปได้ ใช้เวลาต่อแพข้ามฝั่งประมาณ 20 นาที

บึงพ่อ ห่างจากบึงแม่ข้ามช่องสันเขาไปประมาณ 200 เมตร จะพบกับบึงน้ำอีกแห่งหนึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 10 - 15 ไร่ ขนาดจะเล็กกว่าบึงแม่ การเดินทางในช่วงของฤดูร้อนน้ำในบึงจะลดระดับลงไปจนสามารถเดินข้ามได้ รอบๆบึงจะเป็นหน้าผาและต้นไม้ใหญ่ขึ้นล้อมรอบ

ทั้งสองบึงเป็นแหล่งน้ำของสัตว์ป่าที่ได้มาอาศัยกิน อีกหนึ่งของความมหัศจรรย์ที่ธรรมชาติเสกสรรปั้นแต่งเอาไว้ประดับโลกใบนี้ ในขณะที่ทางอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ได้จัดเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติระยะไกล บึงน้ำทิพย์ – ต้นไม้ยักษ์ ระยะทางรวมประมาณ 10 กิโลเมตร

รูปที่ 4.5 บึงน้ำทิพย์

ที่มา : จากการศึกษา

ต้นไม้ยักษ์

ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของหมู่ที่ 8 (บ้านรวมใจ) อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ เป็นต้นขม้นคำหรือไข่เขียวขนาดใหญ่ อยู่กลางหมู่ไม้ยืนต้นหลายชนิด เดิมทีมีอยู่ 2 ต้นแต่ล้มเองตามธรรมชาติไปแล้ว 1 ต้น คงเหลืออยู่เพียงต้นเดียว วัดโดยรอบประมาณ 14 เมตร มีพุ่มพองและกิ่งก้านที่แผ่ออกกว้าง เกิดเป็นร่มเงากินเนื้อที่กว้าง แวดล้อมไปด้วยต้นไม้ขนาดต่างชนิด ที่น่าแปลกคือบริเวณป่ารอบๆต้นไม้ยักษ์จะมีதாகซึ่งบ่งบอกถึงความชื้นและความสมบูรณ์ของป่าในบริเวณนี้ได้เป็นอย่างดี

รูปที่ 4.6 ต้นไม้ยักษ์

ที่มา : อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

ถ้ำ 28

ตั้งอยู่ในเขตปกครองของหมู่ที่ 5 (บ้านไร่ป่า) ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และอยู่ในเขตใช้ประโยชน์ของสวนป่าทองผาภูมิ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นถ้ำที่สามารถเดินทะลุออกได้ระยะทางประมาณ 100 เมตร ภายในมีหินงอกหินย้อยที่สวยงามแปลกตา เป็นที่อยู่อาศัยของค้างคาวกิตติ ซึ่งเป็นค้างคาวที่เล็กที่สุดในโลก และเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลก ปัจจุบันอยู่ในแผนของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามโครงการขยายผลโครงการหลวง ตำบลห้วยเขย่ง โดยอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิคอยดูแลนักท่องเที่ยวไม่ให้รบกวนการอยู่อาศัยของค้างคาวกิตติมากเกินไป เมื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ยังสามารถป้องกันการลักลอบขุดจับค้างคาวไปขายได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้จะมีค้างคาวกิตติอาศัยอยู่แล้ว ถ้ำแห่งนี้ยังมีค้างคาวอีกหลายชนิดอาศัยรวมอยู่ด้วย

รูปที่ 4.7 ถ้ำ 28
ที่มา : จากการศึกษา

รูปที่ 4.8 ค้างคาวคุณกิตติ
ที่มา : ข้อมูลจากอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

โป่งพุร้อน

เป็นพุร้อนที่ผุดขึ้นบริเวณใกล้หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ ๑ ที่ ทก.3 (โป่งพุร้อน) มีน้ำพุร้อนอยู่ 2 จุด จุดที่ 1 อยู่ทางด้านทิศตะวันออก มีอุณหภูมิ 45 องศาจุดที่ 2 ทางด้านทิศตะวันตก มีอุณหภูมิประมาณ 65 องศา เป็นที่พักของช้างป่าที่มักจะลงมากินโป่งบริเวณนี้ โดยมีตรงกลางระหว่างพุร้อนทั้งสองจุดนี้เป็นแอ่งน้ำ เนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ น้ำที่ผุดออกมาจะมีกลิ่นกำมะถันค่อนข้างรุนแรงจึงไม่เหมาะแก่การอาบน้ำแต่เหมาะสำหรับศึกษาเชิงนิเวศ

รูปที่ 4.9 โป่งพุร้อน

ที่มา : อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

น้ำตกสายรุ้ง

อยู่ในเขตปกครองของหมู่ที่ 7 (บ้านห้วยปากคอก) ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ เป็นน้ำตกชั้นเดียวขนาดใหญ่ มีความสูงประมาณ 40 เมตร อยู่กลางป่าลึกการเข้าไปท่องเที่ยวเหมาะสำหรับการนั่งเกวียน ชมป่า แล้วไปพักแรมที่น้ำตกสายรุ้งโดยระหว่างเส้นทางสามารถขึ้นเขานิชาชมสุสานหอยล้านปีได้ด้วย

รูปที่ 4.10 น้ำตกสายรุ้ง

ที่มา : อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

น้ำตกโป่งกระดังงา

อยู่ในเขตการปกครอง หมู่ที่ 5 (บ้านไร่ป่า) ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี และอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ เป็นน้ำตกขนาดเล็กเป็นลำธารที่เกิดขึ้นจากเขาหินปูน มี 6 ชั้น บางชั้น จะมีความสูงประมาณ 6 เมตร ไหลมาเป็นน้ำตกขนาดเล็กที่มีความสวยงาม สายน้ำตกจะไหลลดหลั่นลงมาเกิดเป็นชั้นต่างมีน้ำไหลตลอดทั้งปีช่วงหน้าฝนจะเป็นน้ำตกที่สวยงามมาก เป็นอีกแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ในแต่ละชั้นก็จะมี ความสวยงามที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว แวดล้อมไปด้วยธรรมชาติที่ร่มรื่น เหมาะสำหรับการเล่นน้ำตก ตั้งแคมป์กางเต็นท์พักผ่อน ทุบริเวณด้านล่างของน้ำตกจะจัดทำเป็นลานกางเต็นท์ มีระบบประปา ภูเขา จัดเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติเดินชมน้ำตก ได้อีกหนึ่งเส้นทาง

รูปที่ 4.11 น้ำตกโป่งกระดิงงา
ที่มา : อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

นั่งห้างดูช้าง

อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ได้จัดทำโครงการร่วมกับชุมชนในเขตพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิโครงการการจัดการพื้นที่คุ้มครองอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชน (นั่งห้างดูช้างป่า) เพื่อศึกษาและอนุรักษ์ทรัพยากร ทางธรรมชาติเพื่อที่จะได้ไม่เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับช้างป่าที่ลงมาหาแหล่งอาหาร คือพืชผลอาสิน ของราษฎร ที่เพาะปลูกไว้ จึงขอเชิญชวนบุคคลที่สนใจ อยากศึกษาสัมผัสบรรยากาศที่ตื่นเต้นและน่าประทับใจของ “ฝูงช้างแม่วารี”

รูปที่ 4.12 กิจกรรมนั่งห้อยคูซ้าง
 ที่มา : อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

ล่องแก่งลำห้วยปากคอก

ลำห้วยปากคอกเป็นลำน้ำสายใหญ่ที่มีต้นน้ำมาจากป่าในประเทศพม่า ปลายน้ำไหลลงสู่เขื่อนวชิราลงกรณ์ สภาพภูมิประเทศตลอดลำห้วย เป็นเขาสูง ป่าดิบ มีโขดหินขนาดน้อยใหญ่อยู่เป็นเกาะแก่ง เป็นอุปสรรคทางธรรมชาติทำให้ต้นตื้น ซึ่งการล่องแก่งสามารถใช้ได้ทั้งเรือคายัค พายเรือแคนู แพยางและแพไม้ไผ่ โดยช่วงฤดูที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวที่ห้วยปากคอกจะเริ่มตั้งแต่ประมาณเดือน กรกฎาคม เป็นต้นไป

รูปที่ 4.13 กิจกรรมล่องแก่งห้วยปากคอก

ที่มา : จากการศึกษา

4.4 ประวัติความเป็นมาของการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง

พ.ศ. 2527 ชุมชนห้วยเขย่งได้อพยพจากที่อยู่อาศัยบริเวณพื้นที่ที่ลุ่มมาอยู่ ณ บริเวณพื้นที่ปัจจุบัน เนื่องจากที่อยู่เดิมกลายเป็นพื้นที่น้ำท่วมจากการก่อสร้างเขื่อนวชิราลงกรณ์ จากนั้น ชีวิตของชาวห้วยเขย่งก็ได้เปลี่ยนจากการทำนาหาลาปลาในที่ลุ่มกลายเป็นคนพื้นที่สูงที่มีถิ่นฐานอยู่บริเวณเชิงเขาหินปูน ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมและแห้งแล้ง แม้ว่าชาวบ้านห้วยเขย่งจะได้รับเงินชดเชยค่าที่ดินจำนวนมากทุกครอบครัว แต่ก็ใช้เงินจนหมดและเริ่มมีหนี้สิน หลายครอบครัวได้ขายที่ดินที่ได้รับมาใหม่ไปจนหมดแล้วต้องหันมาทำอาชีพรับจ้างทำไร่ และหาของป่าขายเป็นรายได้ยังชีพ

ต่อมาใน พ.ศ.2541 การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย จำกัด(มหาชน) (ปตท.) ได้ดำเนินโครงการท่องเที่ยววิถีชนชาติไทย-สหภาพพม่า ผ่านพื้นที่ป่าและชุมชนห้วยเขย่ง จึงมีโครงการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมให้แก่ชุมชนและพื้นที่พหุคุณอนุรักษ์พื้นที่ป่าทองผาภูมิ เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่สังคมโดยในพ.ศ. 2545 ปตท. ได้มีพันธะสัญญาในการอนุรักษ์ดินและสัตว์ป่าพื้นที่ 30,000 ไร่ ในเขตอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งได้ร่วมกับโครงการพัฒนาความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (BRT) เพื่อวิจัยและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับป่าของชุมชน รวมถึงส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนและจัดทำแผนชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งเป็นการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่

เป็นครั้งแรกในประเทศไทย ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 300,000 ไร่ ตามพันธะสัญญา EIA ภายใต้ชื่อ “โครงการทองผาภูมิตะวันตก” จากนั้นปตท. และชุมชนจึงได้ได้ร่วมกันเชื่อมโยงงานวิจัยประสานกับการพัฒนาชุมชน มีการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง เป็นจำนวนมาก หลังจากนั้นในปี พ.ศ 2548 การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ได้ขอความร่วมมือจากมูลนิธิโครงการหลวงเข้าไปดำเนินการส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนในตำบลห้วยเขย่ง มูลนิธิโครงการหลวง โดยหม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี องค์ประธานมูลนิธิโครงการหลวงจึงได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เข้ามาดำเนินการโดยตั้งเป็นโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่ง ขึ้นเมื่อปีพ.ศ. 2549 โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรีเป็นประธานคณะกรรมการระดับจังหวัดและมีนายอำเภอทองผาภูมิเป็นประธานคณะกรรมการระดับอำเภอ

ในปี พ.ศ 2551 มีการริเริ่มโครงการการท่องเที่ยวขึ้นในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่ง โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) (สวพส.) ได้ร่วมกับ ผู้นำชุมชน โดยมีสมาชิกที่เข้ามาเป็นแกนนำในการริเริ่มโครงการฯ 13 คน ในช่วงแรกสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้เข้ามาช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในแนวทางการจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยวของตำบลห้วยเขย่ง โดยสมาชิกกลุ่มจะร่วมกันประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางของโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลห้วยเขย่งจากการจัดเวทีชุมชนและการประชุมคณะกรรมการโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่งเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานแบบบูรณาการของโครงการฯ ได้มีการนำเสนอข้อมูล ว่าตำบลห้วยเขย่งมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และมีความพร้อมของคณะกรรมการฯ ในพื้นที่ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานต่างๆ องค์การบริหารส่วนตำบล สถาผู้นำ รวมทั้งผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้าน ดังนั้นโครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเขย่งจึงได้จัดประชุมหารือ และสัมมนาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งแบบมีส่วนร่วม ทั้งได้มีการนำเสนอแผนงานในที่ประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัดเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2551 และได้รับความเห็นชอบให้มีการดำเนินงานต่อไป

หลังจากการเตรียมความพร้อมของชุมชนเพื่อเข้ามาจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลห้วยเขย่งได้ในระดับหนึ่งแล้วนั้น กลุ่มท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่ง ร่วมกับหน่วยงานคณะกรรมการฯ ได้จัดงานแถลงข่าวเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และจัดกิจกรรมแนะนำแหล่งท่องเที่ยวตำบลห้วยเขย่งขึ้น เมื่อวันที่ 21 – 22 พฤษภาคม 2552 ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวสนใจเข้ามาเที่ยวเป็นจำนวนมาก มีความต้องการที่จะเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน จึงได้ประชุมและลงมติช่วยกันก่อตั้งกลุ่มธุรกิจโฮมสเตย์ขึ้นในตำบลห้วยเขย่งเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเพิ่มขึ้น